

mišljenja i komentari

Polemika kao polemos

N. Raos

Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb

Budući da se mnogo priča o događajima koji su se nedavno zbili među nama, evo i mene da o njima posvjedočim. Ovakav bješe početak: Vidjevši da *Admiral von Zhiwkovisch* ugrožava konvoj *Sonia* na putu u Sv. Jetnik, bojni brod *Trinajstić* otvara na njega vatru iz svih topova, pramčane i krmene baterije.¹ Plotun gusto pada oko cilja, no unatoč precizno određenim koordinatama nijedno ga zrno ne pogađa. *Admiral von Zhiwkovisch* ne uzvraća vatru, nego pušta dimnu zavjesu te se povlači s poprišta. Želeći pomoći napadnutom brodu, *Prinz Maxicz*, potpomognut flotilom lakih krstarica *Vianello* i *Kowaczewitz*, otvara vatru na *Trinajstića*,² no to isto čini i teška krstarica *Raous*, koja se tu slučajno našla patrolirajući vodama oko Sv. Jetnika.³ Plotun krstarice pada iza *Trinajstića*, no kako je *Prinz Maxicz* bio u vatrenoj liniji iza *Trinajstića*, učinilo mu se da je plotun namijenjen njemu. Stoga otvara vatru na *Raousa*⁴ u istom času kada ta teška jedinica otvara vatru iz glavne baterije na oba broda, tukući istodobno pomoćnim topovima razantnom vatrom obalnu bateriju *Mirjana*.⁵ No baterija mu ne uzvraća vatrom.

Teška zrna bojnog broda *Prinz Maxicz* pogađaju cilj, ali njegov zapovjednik čini kobnu grešku. Naime, kako se spremao tući ciljeve na mjestu iskrcavanja konvoja *Sonia*, topove je napunio granatama s trenutnim upaljačem, pa se one rasprskavaju na oklopu *Raousa* ne čineći mu veće štete. Na to mu *Raous* odgovara plotunom⁶ svih topova glavne baterije. Taj plotun dobro pogađa metu: *Prinz Maxicz* se sav tresе od uzastopnih detonacija, na krmi pak plamti požar... Treba još čekati eksploziju skladišta streljiva, a onda spašavati brodolomce – ako ih bude.

Prepustivši *Prinz Maxicza* njegovoj sudbini, krstarica *Raous* se pridružuje glavnini flote radi popune goriva, streljiva i provijanta. U tom osjetljivom trenutku iz magle izranja monitor *Herr Chaticz*, koji u brznoj vožnji prilazi floti. Misleći da je ova stara jedinica pod neutralnom zastavom došla ukrcati provijant, *Raous* joj ne preprečuje put, tim više što je *Herr Chaticz* poznat po rasipanju zrna,

*Prve započinjem retke i molim da siđe mi kolo
Helikona u srce moje poradi spjeva
koje netom na pločice stavih na koljena sebi,
spjeva o golemoj bitki, o ratnika Aresa djelu,
želeći svima da smrtnicima uđe u uho,
kako protiv žaba digli se miševi dični,
oponašali djela Giganta, sinova Zemlje,
kao što pričahu ljudi: ovakav bješe početak.
Βατραχομουαχία (Boj žaba i miševa)*

pa ne predstavlja realnu opasnost ni za koga. No to je bila ratna varka, jer čim se približio na daljinu sigurnog dometa svojih topova, monitor ispaljuje dva plotuna: jedan namijenjen krstarici *Raous*, a drugi, teži, bojnom brodu *Scissors*.⁷ Nakon razmjene signala s bojnim brodom, krstarica ispaljuje plotun krmene baterije.⁸ Zrna padaju oko monitora, no taj napinje svoje strojeve do granica izdržljivosti te pušta umjetnu maglu.

Dok su se odvijali ovi sudbonosni događaji, Sunce se sve više primicalo zapadu dok se konačno brodovi, sudionici ove veličanstvene bitke, nisu pretvorili u tamne sjene. Grmljavina je topova nad morskou pučinom utihnula.

No što se na koncu konaca dogodilo s konvojem *Sonia*, zbog kojeg se bitka i zametnula? Hidroavion katapultiran s krstarice *Raous* javio je da vidi brodove konvoja kako plove raštrkani u pravcu Sv. Jetnika, dok *Admiral von Zhiwkovisch* razbija krijeste valova u potrazi za njima. *Prinz Maxicz* – unatoč svim očekivanjima – nije potonuo. Čak je uspio osposobiti oštećenu topovsku osmatračnicu, pa je spreman ispaliti plotun na svaki brod koji mu se približi na domet topova. Eto, takav bijaše svršetak.

Literatura:

1. N. Trinajstić, *Kem. Ind.* 56 (2007) 61.
2. Z. Maksić, R. Vianello, B. Kovačević, *Kem. Ind.* 56 (2007) 227.
3. N. Raos, *Kem. Ind.* 56 (2007) 229.
4. Z. Maksić, *Kem. Ind.* 56 (2007) 293.
5. N. Raos, *Kem. Ind.* 56 (2007) 353.
6. N. Raos, *Kem. Ind.* 56 (2007) 418.
7. I. Čatić, *Kem. Ind.* 56 (2007) 417.
8. N. Raos, *Kem. Ind.* 57 (2008) 20.